

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**GMINA RYPIN**Badali przyczyny
śmiertelnego
wypadku

str. 3

SKRWILNOPierwsze dożynki
od lat

str. 5

GMINA RYPIN

Piknik z historią w tle

str. 6

RYPINRozpoczęcie roku
szkolnego
w Ekonomiku

str. 7

CZWARTEK
8 WRZEŚNIA 2022

ISSN: 2544-8935

2,49 zł
w tym 5% VAT

nr 36/2022 (365)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Szczyt wandalizmu czy głupoty?

RYPIN ▶ Po raz kolejny na cmentarzu parafialnym przy ul. Lipnowskiej ktoś celowo niszczy drzewa. Drzewa zdrowe, piękne i zadbane. I to w taki sposób, że może doprowadzić do zranienia osoby odwiedzającej nekropolię

Co grozi wandalowi? Areszt albo grzywna, ale najbardziej zaboli kieszeń – karę za takie działania liczy się w dziesiątkach tysięcy złotych.

Na cmentarzu parafialnym przy ul. Lipnowskiej możemy spotkać jedne z najpiękniejszych i najstarszych okazów drzew w naszym mieście. Obecny opiekun nekropolii, ks. Andrzej Krasieński dba, by drzewa były przycinane, pielęgnowane i tym samym nie stanowiły zagrożenia dla osób odwiedzających swoich bliskich. Tymczasem

taki stan rzeczy najwyraźniej nie podoba się wandalowi, który najpewniej odwiedza na cmentarzu groby bliskich. Głupota, ignorancja czy czysta złośliwość, nie wiemy nawet czym wytłumaczyć działania jakich się dopuszcza. Wystarczy może powiedzieć, że naraża na szwank zdrowie, a nawet życie mieszkańców naszego miasta.

– Na terenie cmentarza parafialnego w Rypinie przy ul. Lipnowskiej ktoś celowo dopuścił się uszkodzenia z sztuk dębu szypułkowego. Uszkodzenie polega na

nawierceniu pnia i wprowadzenia pod korę substancji szkodliwej dla rośliny, co prowadzi do obumierania drzewa. Drzewa dotychczas vitalne, w widocznym stopniu zaczęły schnąć – tłumaczy Przemysław Rębacz, zastępca kierownika Wydziału Nieruchomości i Środowiska Urzędu Miasta Rypin. – Dęby rosnące na terenie cmentarza parafialnego stanowią jedne z najokazalszych egzemplarzy tego gatunku na terenie miasta.

dokończenie na str. 3

Gmina Brzuze

67-latek znęcał się nad rodziną

Mieszkaniec gminy Brzuze od dawna znęcał się nad rodziną i nadużywał alkoholu. W końcu bliscy nie wytrzymali i wezwali policję.

W czwartek 1 września rypińscy policjanci dostali zgłoszenie o awanturze domowej w jednej z miejscowości gminy Brzuze. Gdy dojechali na miejsce, zastali pijanego, agresywnego mężczyznę. Podczas policyjnej interwencji 67-latek był agresywny również wobec funkcjonariuszy.

– Używając wulgarnych słów, kierował w ich stronę groźby. Chciał tym sposobem zmusić policjantów do zaniechania czynności służbowych. Gdy to nie odniosło skutku, próbował skłonić funkcjonariuszy do złamania prawa, oferując 2 tysiące złotych za puszczenie jego wyczynów w niepamięć, ale bez efektu. Dla zapewnienia bezpieczeństwa rodzinie agre-

sor został zatrzymany i trafił do aresztu – wyjaśnia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Następnego dnia, w piątek 2 września, krewki senior został przesłuchany. Na podstawie dowodów zebranych przez policjantów usłyszał szereg zarzutów dotyczących znęcania się nad rodziną, znieważenia oraz kierowania gróźb karalnych wobec funkcjonariuszy, próbę zmuszenia ich do zaniechania czynności służbowej, obietnicę wręczenia korzyści majątkowej w zamian za złamanie prawa przez jego stróżów.

dokończenie na str. 3

XXXII Targi Rypin Agra

RYPIN/POWIAT ➤ Wydarzenie odbędzie się na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rypinie, w dniach 10-11 września br.

10 września (sobota)

- 5:00 – Zawody wędkarskie
- 10:00 – Rypiński Bieg po Zdrowie Doliną Rypienicy – Krwiobus MOTOSERCE
- 12:00 – Powiatowe Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych
- 14:00 – Dziecięcy Bieg po Zdrowie
- 15:30 – Losowanie nagród w ramach akcji MOTOSERCE
- 16:00 – Oficjalne rozpoczęcie XXXII Targów Rypin Agra
- Występy artystyczne:
 - Srebrny Włos • Wesole Seniori
 - Wrzosa • Muzyczna Strefa
 - Grupa Estradowa • Brawo My
- 17:30 – Mecz piłki nożnej Miasto Rypin vs Powiat Rypiński
- 20:00 – Koncert zespołu **BACIARY**
- 21:00 – Zabawa z DJ'em

10-11 września stadion MOSiR

11 września (niedziela)

- 11:00 – Uroczysta Msza Święta Dożynkowa
 - korowód dożynkowy
 - konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy 2022”
 - wręczenie nagród dla wyróżnionych rolników
- 16:00 – Wybory **MISS AGRA**
 - Jacek Dymek – Presley i nie tylko!
 - Występ Sandry Wachowicz finalistka – „Szansy na Sukces”
 - rozstrzygnięcie konkursu na Najpiękniejszy ogród i balkon oraz najciekawsze stoisko
- 19:00 – Zabawa z DJ'em

* program może ulec zmianie

Partner strategiczny

Partner główny

Organizatorzy

Patronat honorowy

Patronat medialny

W programie m.in. zawody wędkarskie, Powiatowe Zawody Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, „Rypiński Bieg po Zdrowie Doliną Rypienicy”, bieg dziecięcy, występy lokalnych artystów oraz góralskiego zespołu Baciary, tradycyjne wybory Miss Agra 2022, a także uroczysta msza święta dożynkowa oraz wystawy producentów z branży rolniczej, ogrodniczej, jak również nowoczesne sprzęty wykorzystywane w rol-

nictwie.

Partnerem głównym 32. Targów Rypin Agra jest Krajowa Grupa Spożywcza, właściciel marek: Polski Cukier, Polskie Przetwory, Frutis. Partnerem strategicznym wydarzenia jest Anwil Grupa ORLEN. Partnerami wydarzenia są: Cedrob S.A. oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju

Wsi Anna Gembicka.

Organizatorami Targów Rypin Agra 2022 są: Miasto Rypin, Powiat Rypiński, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Rypiński Dom Kultury. Patronem medialnym jest tygodnik CRY. Serdecznie zapraszamy do wspólnego świętowania.

(red)

Rypin

Umowa na boisko podpisana

Burmistrz Paweł Grzybowski oraz starosta Jarosław Sochacki podpisali umowę na budowę otwartego dla wszystkich, wielofunkcyjnego boiska z funkcją lodowiska sezonowego. Obiekt powstanie przy Zespole Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie.

Całkowity koszt inwestycji to blisko 2 mln złotych. Na realizację zadania pozyskano dofinansowanie z programu „Sportowa Polska - Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - Edycja 2021”, w wysokości 841 700 zł. Pozostałą kwotę finansuje Gmina Miasto Rypin oraz Powiat Rypiński. Wykonawcą zadania została Firma Gamak Sp. z o.o., którą na podpisaniu umowy reprezentował prezes zarządu Paweł Galisz.

Dzięki inwestycji powstanie całoroczny obiekt, otwarty dla wszystkich mieszkańców, który będzie spełniał dwie funkcje. W okresie zimowym będzie peł-

nił funkcję lodowiska, a w okresie letnim wielofunkcyjnego boiska. Przy obiekcie powstaną również budynki gospodarcze, oświetlenie, monitoring wizyjny. Boisko zostanie ogrodzone.

W podpisaniu umowy uczestniczyli także: poseł na Sejm RP Joanna Borowiak, przedstawiciele Rady Miasta Rypin na czele z przewodniczącym Sławomirem Malinowskim, Rady Powiatu Rypińskiego oraz Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej na czele z dyrektorem Henrykiem Janem Kiełkowskim.

(red),
fot. nadesłane

RYPIN ➤ W rocznicę wybuchu wojny

„Dom Kaźni” to miejsce, w którym jesienią 1939 roku przetrzymywano, torturowano i mordowano mieszkańców Rypina i okolic. 1 września, w 83. rocznicę wybuchu II wojny światowej burmistrz Rypina, radni Rady Miasta Rypin oraz dyrektorzy szkół i przedszkoli złożyli kwiaty przed siedzibą Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, oddając hołd bohaterom tragicznych wydarzeń 1939 roku.

fot. nadesłane

Badali przyczyny śmiertelnego wypadku

GMINA RYPIN ➤ W piątek 19 sierpnia w Puszczy Miejskiej na drodze wojewódzkiej nr 560 doszło do tragicznego w skutkach wypadku

61-letni kierowca forda na prostym odcinku szosy zjechał na przeciwny pas ruchu z zamiarem skrętu w lewo i uderzył czołowo w prawidłowo jadącą mazdę, a następnie w skodę. W wyniku tego zdarzenia 70-letnia pasażerka forda z obrażeniami ciała została przetransportowana do szpitala, gdzie po dwóch dniach zmarła.

Śledczy szukający odpowiedzi na pytanie, co było bezpośrednią przyczyną kraksy, rutynowo sprawdzili czy w infrastrukturze drogowej były nieprawidłowości, które mogły

negatywnie wpłynąć na zaistniałą sytuację. Spotkania komisji zajmującej się badaniem wypadków drogowych ze skutkiem śmiertelnym to procedura uruchamiana po każdym tego typu zdarzeniu.

– W środę 31 sierpnia rypińscy policjanci spotkali się w miejscu zderzenia samochodów z przedstawicielami Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy i Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Komisja ustalała, czy ewentualne nieprawidłowości w infrastrukturze pasa drogowego mogły mieć wpływ na zaistnienie

wypadku. Po przeprowadzonej analizie ustalono, że stan jezdni w tym miejscu jest prawidłowy, a oznakowanie kompletne i czytelne, co wykluczyło możliwość przyczynienia się jakiegokolwiek błędu w infrastrukturze do wypadku – informuje asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Wszystko wskazuje na to, że przyczyną czołowego zderzenia była nieostrożność kierowcy forda.

(jd), fot. KPP Rypin

Gmina Rypin

Nowa droga do Kwiatkowa

Gmina Rypin buduje i modernizuje obecnie 8 dróg gminnych. Jedną z nich jest droga w Zakroczu.

Zadanie pn. „Rozbudowa drogi gminnej nr 120323C Zakrocz - Czermin Etap II” obejmuje odcinek o długości 0,724 km, od km 0+476 do km 1+200. Pierwszy etap rozbudowy tej drogi został zrealizowany w IV kwartale 2021 roku na odcinku o długości 0,476 km i był

połączony z remontem wiaduktu. Droga łączy się z drogą wojewódzką nr 560 Brodnica – Bielsk.

Zadaniem rozbudowy jest poprawienie stanu nawierzchni i jej nośności oraz bezpieczeństwa ruchu. Do tej pory zostały wykonane roboty przygoto-

wawcze i ziemne, podbudowa z kruszywa kamiennego łamanego oraz ułożona nowa nawierzchnia jezdni. Do wykonania pozostały zjazdy do posesji, pobocza gruntowe i ustawienie znaków drogowych.

(ak)

Gmina Brzuze

67-latek znęcał się nad rodziną

dokończenie ze str. 1

Decyzją prokuratora mężczyzną objęto dozorem policyjnym, ponadto został na niego nałożony zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych oraz nakaz opuszczenia lokalu, w którym mieszka. Za swoje zachowanie 67-latek odpo-

wie przed sądem. Grozi mu do 10 lat więzienia.

Jeśli jesteś ofiarą przemocy domowej, dzwoń bez wahania na policję pod numery alarmowe: 112 lub 997. Nie ulegaj namowom sprawcy, aby zawiadomienie wycofać. Inne sposoby uzyskania

pomocy to skorzystanie z telefonu zaufania dla pokrzywdzonych dzieci i młodzieży – nr 116 111, Niebieskiej Linii – nr 800 120 002 lub antyprzemocowego telefonu dla kobiet Feminoteki – nr 572 670 874.

(jd), fot. KPP Rypin

Rypin

Szczyt wandalizmu czy głupoty?

dokończenie ze str. 1

Wiek drzew oszacować można na ponad 120 lat. Są niemymi świadkami historii cmentarza oraz miasta Rypin. Działania zmierzające do ich celowego uszkodzenia nie mogą pozostać bezkarne i powinny być piętnowane.

Zniszczone drzewa nie mogą zostać poddane corocznej pielęgnacji. – Uszkodzenia tego typu powinny zostać zgłoszone na policję. Może tego dokonać wyłącznie opiekun nekropolii – tłumaczy Przemysław Rębacz. Jak ustaliliśmy, ks. Andrzej Krasieński w ubiegły piątek zgłosił sprawę organom ścigania.

Co grozi osobie, która postanowiła pozbyć się drzew z terenu cmentarza? – Niszczenie i uszkodzenie drzew sankcjonowane jest w dwojaki sposób. Administracyjna kara pieniężna

wymierzona jest na podstawie ustawy o ochronie przyrody (art. 88 ust. 1 pkt 3). Kara ta ustanawiana jest w zależności od obwodu pnia zniszczonego drzewa. W przypadku drzew uszkodzonych na cmentarzu kara taka wyniosłaby ok. 20 000 zł – informuje Przemysław Rębacz. – Osoba dopuszczająca się czynu uszkodzenia drzewa podlega także karze aresztu lub grzywny na mocy art. 131 pkt 13 ustawy o ochronie przyrody oraz kodeksu wykroczeń.

To nie pierwsze drzewa, których ktoś postanowił się pozbyć nielegalnie w naszym mieście. Już wcześniej podjęto próby uszkodzenia innego drzewa na terenie cmentarza. W tamtym wypadku próby ratowania podjęto niestety zbyt późno.

Tekst i fot. (mr)

OGŁOSZENIE

T A N I E J
KURCZAKI Z RUŻA

**SPRZEDAŻ
W TERMINIE**

**Zapraszamy i życzymy
smacznego!**

**od 15.09.2022
do 22.09.2022**

Burkwicz
tel. 54 280 19 22
kom. 606 110 483

Krzewy skarbem naszych lasów

LASY PAŃSTWOWE ▶ Przez wieki miały zastosowanie w medycynie naturalnej, a nawet nadawano im magiczne moce, gdyż ich gałązki czy owoce pełniły funkcje amuletów. Obecnie znajdują zastosowanie choćby w kuchni, a o niektórych śpiewa się nawet piosenki. Występując w lasach, także mają wiele funkcji, jak choćby zapewnienie pożywienia dla licznych zwierząt. Mowa o krzewach: jałowcu pospolitym oraz jarzębinie

Krzewy w polskich lasach

Krzewy są ważnym elementem ekosystemów leśnych, w praktyce hodowlanej jednak ze zrozumiałych względów nie poświęca się im tyle uwagi, co gatunkom drzewiastym. Zalicza się je do gatunków pomocniczych, pełniących przede wszystkim rolę biocenotyczną i fitomelioracyjną. Docenione jest ich znaczenie w pielęgnowaniu siedlisk – zespole czynności hodowlanych zmierzających do takiego ukształtowania środowiska leśnego, które pozwala uzyskać jak najlepszą produktywność siedlisk i jakość drzewostanu, przy zachowaniu naturalnej odporności biologicznej lasu. Główny ciężar tych zadań spoczywa na cięciach pielęgnacyjnych, ale w praktyce występuje wiele sytuacji, kiedy nie są one wystarczające. Jeśli na przykład występuje nadmierne rozrzedzenie okapu drzewostanu, nieodzwonne bywa uzupełnienie go innymi gatunkami, m.in. przez wprowadzenie podszytu. Podszyt nigdy nie dorasta do dolnego piętra drzewostanu.

Czym jest podszyt?

Głównymi zadaniami podszytu są: wspomaganie oczyszczania się pni drzew; poprawa klimatu wnętrza lasu i warunków rozkładu ściółki leśnej; wzbogacenie ściółki leśnej w cenne substancje odżywcze; ochrona gleby przed wysychaniem i zarastaniem.

Pod warstwą drzew rosną krzewy i młode drzewa. To jest podszyt. Typowymi gatunkami dla tej strefy są leszczyna, dziki bez, bez koralowy, kruszyna, kalina, albo mniejsze krzewy, jak wawrzynek wilczełyko. Siegają od jednego do ponad trzech metrów wysokości. Na korze krzewów i młodych drzew żyje wiele pajęczaków oraz owady i ich larwy. Ptaki przeszukując korę, wyciągają z jej zagłębień gniazda jajeczek pająków lub motyli. Jesienią większość krzewów wytwarza barwne i bogate w cukier owoce. Wiele ptaków zamienia wtedy letnią „owadzią” dietę na owoce i nasiona w zimie, które są dla nich szczegól-

nie ważne, ze względu na łatwo przyswajalny cukier. „Zapakowane w słodkie, kolorowe powłoki” nasiona są rozprzestrzeniane przez ptaki po całym lesie. Wielobarwne owoce zwracają uwagę odzieniami czerwieni i żółci, albo też lśniąca czernią, dojrzałe owoce w ten sposób dają znać swoim konsumentom, że mogą być zjedzone.

Wśród krzewów i młodych drzew również znajduje schronienie żaba zwana rzekotką drzewną, która w poszukiwaniu owadów, potrafi wspinać się na wysokość jednego metra. W warstwie podszytu także spotkać można sarny żywiące się korą, zielonymi liśćmi, pąkami i owocami leśnymi. Las jednak dostarcza im głównie schronienia, daje możliwości odwrotu i znalezienia kryjówki w razie niebezpieczeństwa.

Funkcja przeciwpożarowa

Dobrze rozwinięty podszyt ma również znaczenie z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej. W zależności od siedliska i składu gatunkowego warstwa ta może dostarczać użytków ubocznych i pełnić rolę biocenotyczną (jeśli tworzą ją drzewa i krzewy nektarodajne, sprzyjające występowaniu pożytecznych owadów i mikroorganizmów). W odniesieniu do strefy ekotonowej niebagatelne znaczenie ma również funkcja

estetyczna. Podszyt może być tworzony przez wiele gatunków naszych drzew (z wyjątkiem tych najbardziej światłolubnych), a jego stałym i niezastąpionym elementem są krzewy leśne, pojawiające się w drzewostanie w sposób naturalny bądź wprowadzane sztucznie.

Rosnące zainteresowanie krzewami

Hodowla krzewów stanowi niewielką, chociaż ważną część zadań z zakresu szkółkarstwa. Częstsze wykorzystanie krzewów w gospodarce leśnej powoduje, że wzrasta zainteresowanie ich właściwościami biologicznymi i ekologicznymi. Nie bez znaczenia w tym względzie jest tocząca się dyskusja nad zagospodarowaniem leśnych użytków ubocznych. Wiele gatunków krzewów dostarcza bowiem cennych surowców dla przemysłu farmaceutycznego i spożywczego.

Jałowiec pospolity

Występuje w Europie, Azji, Ameryce Północnej, a nawet w północnej części Afryki. W Polsce jest to bardzo popularny krzew, rośnie na całym obszarze kraju, a w górach dochodzi do 1300 m n.p.m. Ma niewielkie wymagania glebowe, z tego powodu można go spotkać rosnącego na niemal każdym typie podłoża, począwszy od suchych ubogich piasków na glebach podm-

kłych skończywszy. Najczęściej spotykany w lasach borowych, gdzie nie znajduje konkurencji ze strony innych gatunków podszytowych. Jałowiec jest rośliną światłolubną i gatunkiem pionierskim, często pojawia się nawet przed sosną i brzozą.

Cenne właściwości jałowca

Lecznice właściwości jałowca cenione były już w starożytności. W tym celu wykorzystywano szyszkogody, liście i samo drewno. Medycyna naturalna zaleca stosowanie jałowca w takich chorobach jak: artretyzm, cukrzyca i nadczynność tarczycy. Leki z jałowca można przyrządzać na wiele sposobów jako napary, wyciągi wodne i alkoholowe, syropy czy nawet powidła. W przemyśle spożywczym wykorzystuje się jego jagody jako przyprawę (np. do dziczyzny) oraz na nalewki i wina. Drewno jałowca jest podatne na obróbkę mechaniczną w tym skrawanie i toczenie różnymi rodzajami narzędzi. Drewno trudno łupliwe, podatne na gięcie (zwłaszcza młode pędy), bardzo trwałe i odporne na czynniki biotyczne (grzyby i owady). Jest wykorzystywane na wyroby toczone i snycerskie, rękodzieła artystyczne, laski, wędziska, biczyska, wykałaczki.

Jarząb pospolity

Mocno rozkrzewiając się i wiążąc glebę swymi splątanymi

korzeniami, chroni ją przed erozją. Jej bujnie rosnące owoce są niezastąpionym źródłem pożywienia licznych ptaków, takich jak sówki, jasiołki, orzechówki, sikory czy drozdy. Bez tej stółki nie miałyby one możliwości życia tak wysoko w górach.

Czy jarzębina jest jadalna?

Tak, jeśli poddamy ją obróbce cieplnej albo zamrozimy. Surowa z drzewa jest niejadalna przez swój gorzki, cierpki smak, ale też przez kwas parasorbowy, który może spowodować biegunkę i wymioty. Nie można więc jeść surowych owoców jarzębiny. Przeciwwskazaniem jest też nadwrażliwość na tę roślinę, ciężkie choroby układu pokarmowego i nerek. Nie jest zalecane spożywanie dużych ilości przez osoby z refluksiem żołądkowo-przełykowym. Powinny unikać jej kobiety w ciąży i podczas laktacji. Jarzębina wykazuje wiele właściwości prozdrowotnych. Należą do nich m.in. właściwości przeciwpalne, moczopędne, obniżające poziom glukozy we krwi. Może okazać się pomocna przy zaparciach. Jej owoce uzupełniają niedobory witamin i składników mineralnych. Dodatkowo chronią przed szkodliwymi wolnymi rodnikami.

Właściwości lecznicze

Nalewka z jarzębiny stosowana jest przy tymczasowych schorzeniach układu pokarmowego, np. zaparciach i chorobach pęcherzyka żółciowego. Również przy infekcjach układu moczowego ze względu na jej działanie moczopędne. Zawiera też pewną ilość witamin składników mineralnych oraz mnóstwo antyoksydantów. Pamiętajmy jednak, że to dalej alkohol, dlatego warto zachować umiar. Owoce jarzębiny bywają stosowane pomocniczo przy hemoroidach, czyli żylakach odbytu. Jest to związane z ich właściwościami ściągającymi i wzmacniającymi naczynia. Najlepiej taką herbatkę z suszonej jarzębiny pić systematycznie. Dostaniemy ją w internecie i sklepach zielarskich.

(artykuł sponsorowany)

Pierwsze dożynki od lat

SKRWILNO ▶ Dożynki to najważniejsze święto rolników o wielowiekowej tradycji sięgającej czasów przedchrześcijańskich. To czas dziękowania za zbiory, czas odpoczynku i zabawy. W gminie Skrwilno dotąd zamiast święta plonów organizowano sołtysiadę. W tym roku stało się inaczej

– Pandemia i wojna w Ukrainie spowodowały, że potrzeba integrowania się takich małych społeczności jak w naszej gminie stała się wielka. Pomysł, że jednak zorganizujemy dożynki zamiast dotychczasowej sołtysiadę spotkał się z dużym zainteresowaniem mieszkańców. Wszystkie koła gospodyń wiejskich, sołectwa, OSP, pracownicy Gminnego Domu Kultury i Urzędu Gminy zaangażowali się w organizację wydarzenia – tłumaczył wójt Dariusz Kolczyński.

Gminny Dom Kultury zorganizował nawet warsztaty wyplatania wieńców dożynkowych, które poprowadziły dwie utalentowane mieszkanki gminy Brzuze – Marianna Przybylska i Elżbieta Rybińska. Dzięki nim uczestnicy dowiedzieli się kiedy i w jaki sposób zbierać i suszyć zboża, zioła, kwiaty potrzebne do wykonania wieńca. Kurs zaowocował kilkunastoma pracami, które oceniła etnografka Beata Turek-Józefczak

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

z Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu. Za najpiękniejszy wieniec jurorka uznała dzieło KGW z Raku, drugie miejsce zdobyły członkinie KGW Przywituwianki, trzecie KGW z Okalewa.

Zapytaliśmy znawczynię kultury ludowej o to, jak powinien wyglądać tradycyjny dożynkowy wieniec. Okazało się, że ten, który obecnie uznajemy za tradycyjny, ongiś wyglądał inaczej.

– Wieńce dożynkowe zmieniały formy. Początkowo były to wianek nakładany na głowę kobiety pierwszej w polu, czyli tej najbardziej pracowitej i wydajnej. Po jakimś czasie stał się koroną, potem robił się coraz większy i zamiast na głowie układano go na platformie. Obecnie za tradycyjny wieniec uważa się dzieło w formie zamkniętej korony, na szczycie której najczęściej

jest serce albo krzyż, a w środku bochen chleba, kwiaty, zioła, owoce, warzywa, czyli wszystko to co dała nam ziemia. Ramiona korony to zazwyczaj misterne plecionki z wszystkich rodzajów zbóż. Wieniec należy poświęcić i przechować go do wiosny, a ziarno z kłosów, z których został zrobiony powinno się wykorzystać podczas zasiewów – tłumaczyła Beata Turek-Józefczak, dodając,

że inne konstrukcje przedstawiające budowle czy scenki rodzajowe wieńcami nie są.

Dożynki w Skrwilnie zorganizowane na gminnym targowisku przyciągnęły wielu mieszkańców i gości. Koła gospodyń wiejskich sprzedawały swoje wypieki i przekąski, dzieci bawiły się na dmuchańcach, a przede wszystkim podziwiano artystów występujących na okazałej scenie. Pojawiła się na niej, działająca od roku i mająca za sobą już pierwsze sukcesy w konkursowych zmaganiach, Orkiestra Dęta Gminy Skrwilno oraz wokaliści Muzycznej Strefy Natalii Woźnickiej, chóry Skrwileniacy i Srebrny Włos, Łukasz, Swinger i Andrzej Orciuch. Gwiazdą wieczoru był zespół Eratox. Wśród gości dożynkowych dostrzegliśmy senatora Ryszarda Bobera, wicemarszałka województwa kujawsko-pomorskiego Zbigniewa Sosnowskiego i starostę rypińskiego Jarosława Sochackiego.

Tekst i fot. (jd)

Piknik z historią w tle

GMINA RYPIN ▶ W minioną niedzielę w Rusinowie odbył się piknik, podczas którego można było coś zjeść, wziąć udział w licznych grach i zabawach, a przede wszystkim poznać historię tej wyjątkowej miejscowości

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Dzieci do aktywnej zabawy zachęcały profesjonalne animatorki. Na najmłodszych czekały liczne konkurencje sportowe i zręcznościowe zarówno indywidualne, jak i grupowe. Dużym powodzeniem cieszyła się dmuchana zjeżdżalnia. Jak na piknik przystało nie mogło zabraknąć kielbasek z grilla. Dla dzieci była wata cukrowa, popcorn oraz zimne napoje. Na każdego uczestnika zabawy czekały drobne upominki – przybory szkolne, gry edukacyjne oraz zabawki.

– Zależało nam na stworzeniu rodzinnej atmosfery – mówi radny Sławomir Rumiński. – Z tej okazji przygotowaliśmy sporo niespodzianek i atrakcji dla dzieci. Mile zaskoczyła nas frekwencja – na pikniku bawili się nie tylko mieszkańcy naszej wioski.

Odkryli historię wsi

Ważnym punktem niedzielnej imprezy była projekcja filmu przedstawiającego najważniejsze wątki historii Rusinowa. Niezwykły obraz powstał dzięki pasji i zaangażowaniu kilku osób zrzeszonych w nieformalnej grupie. Środki na realizację przedsięwzięcia „Poznaj swoją miejscowość – Rusinowo od zawsze!” pochodziły z programu Inicjatyw z FIO 3.0, którego operatorem jest Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych Tłok z Torunia. Jak to się zaczęło i skąd się wziął pomysł na film?

– Gdy zimą objeżdżaliśmy okolice ze świętym mikołajem, obdarowując dzieci upominkami, narodził się pomysł, by zająć się Rusinowem, gdyż dwóch wolontariuszy jadących wówczas bryczką pochodzi z Rusinowa i na sercu leży im dobro tej miejscowości – opowiada Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.

Od początku grupę Nasze Rusinowo wspiera sołtys Marzena Jankowska, która przybliży historię wsi.

– Od średniowiecza Rusinowo było wsią rycerską, a później

szlachecką. Śladów materialnych przeszłości pozostało niewiele. Murowany spichlerz z połowy XIX wieku to ostatni zachowany relikw zabudowy folwarcznej w Rusinowie. Dwór, który został wybudowany mniej więcej w tym samym czasie praktycznie nie istnieje – opowiada sołtys.

Film „Rusinowo – nasz kawałek świata” na YouTube obejrzało już ponad 2 tys. osób.

Tekst i fot. (AdWo)

Rozpoczęcie roku szkolnego w Ekonomiku

RYPIN ➤ W czwartek 1 września uczniowie szkół podstawowych i średnich powrócili do nauki. Początkiem roku szkolnego najbardziej przejmują się zazwyczaj pierwszoklasiści. W Zespole Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie jest ich 273

Być może będzie więcej, gdyż są jeszcze osoby szukające zakładu pracy, który podpisze z nimi umowę o praktyce i skieruje do szkoły branżowej I stopnia. Pracę w placówce rozpoczęło też pięć nowych nauczycieli.

– Mam nadzieję, że będziecie się uczyć i pracować w normalnym rytmie. Zapewne będzie to trudny rok, bo nie wiemy, co zgotuje nam pandemia, jakie będą dalsze losy Europy i świata. Mimo tego jesteśmy pełni nadziei, że będzie to wspaniały rok, rok waszych sukcesów, rok, w którym będziecie spełniać swoje marzenia. Ekonomiści, mechatronicy logistycy, kucharze, fryzjerzy, stolarze, piekarze i mnóstwo innych zawodów, prawie 300 młodych ludzi, 10 klas.

Życzę wam dużo sukcesów i zwyciężcie, że nauczyciele, których spotkaliście dzisiaj na swojej drodze wszystko zrobią, abyście czuli się tutaj dobrze i abyście po trzech w szkole branżowej i po 5 latach w technikum powiedzieli: „słusznie wybrałem” – zwrócił się do uczniów pierwszych klas dyrektor Henryk Jan Kiełkowski.

Młodzież również powitał uczestniczący w uroczystości wicestarosta Piotr Czarnecki.

– Wszystkim wam, młodym ludziom, którzy zdecydowali się na wybór tej szkoły życzę, żeby czas w niej spędzony nie polegał wyłącznie na zdobywaniu wiedzy, ale był też okresem kształtowania waszej przyszłej dorosłej tożsamości w oparciu o krytyczne myślenie – taki apel

skierował do młodzieży wicestarosta.

– Proszę was o jedno, bądźcie dla siebie tolerancyjni bo to jest bardzo ważne. Nie wyśmiewajcie się z innych, pomagajcie sobie, bądźcie jedną wielką drużyną gdyż ta szkoła jest naprawdę świetna. Bardzo dobrze trafiliście. I bawcie się dobrze – powiedziała uczniom Magdalena Zglińska, przewodnicząca komitetu rodzicielskiego.

Szkola to nie tylko nauka, to również sport, wycieczki, zabawy, poznawanie przyjaciół, niejednokrotnie na całe życie. Na terenie należącym do Ekonomika zimą ma być oficjalne otwarcie pierwszego w Rypinie lodowiska z instalacją chłodzącą, dzięki czemu będzie można korzystać z obiektu nawet przy

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

dodatknie temperaturze powyżej zera. Wiosną lodowisko przeobrazi się w boisko z poliuretanową nawierzchnią. To długo oczekiwana inwestycja, o którą zabiegał dyrektor szkoły.

– Dwukrotnie składaliśmy wnioski o boisko z funkcją lodowiska. Nie udawało się, dopóki pan starosta Piotr Czarnecki nas nie wspomógł swoją pracą. Bardzo dziękuję panu za zaangażowanie w to przedsięwzięcie, tak bardzo dla nas istotne. Cieszę się, że pana działania przyniosły taki efekt że za chwilę będziemy mieli piękny obiekt na naszym terenie – tymi słowami Henryk Jan Kiełkowski zwrócił się do Piotra Czarneckiego.

Z lodowiska będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy Rypina, a dyrektor myśli już

o szkółce nauki gry w hokeja i ewentualnie jazdy figurowej.

– Chciałbym, żeby powstała sekcja hokejowa na lodzie i na trawie. Czym lepsza oferta sportowa, tym łatwiej odciągnąć młodzież od niezdrowych nawyków – uważa szef Ekonomika, który chciałby jeszcze wybudować przy szkole krytą strzelnicę. – Młodzież bardzo tego chce, a my jesteśmy jedyną szkołą w województwie, która magazyn broni – wyjaśnił nam Henryk Jan Kiełkowski.

W Zespole Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie uczy się ponad tysiąc osób, w tym 150 maturzystów. Wśród pierwszoklasistów największą popularnością w tym roku cieszyła się logistyka i informatyka.

Tekst i fot. (jd)

Znaleźli 12 nowych grobów

GMINA RYPIN ▶ Tegoroczne prace archeologiczne prowadzone pod kierunkiem dr Jadwigi Lewandowskiej z Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie będące kontynuacją przedsięwzięcia „Badania ratownicze średniowiecznego cmentarzyska w Starorypinie Prywatnym w województwie kujawsko-pomorskim. Rozpoznanie – ochrona – ocalenie” zakończyły się sukcesem

Naukowcy i współpracujący z nimi studenci znaleźli 12 nowych grobów szkieletowy z okresu wczesnego średniowiecza. Przy okazji natrafili na takie przedmioty jak nożyki, igły z żelaza i kabłączki skroniowe z brązu.

Terenowe prace badawcze prowadzono między 1 a 21 sierpnia na polu należącym do Henryka Gencla. Uczestniczyło w nich około 20 osób, z całej Polski. Byli to antropolodzy fizyczni – naukowcy i studenci, historycy i archeolodzy. Obecnie trwają analizy tegorocznych znalezisk. Dotyczą przede wszystkim szkieletów, które zostaną poddane szczegółowym badaniom w warszawskich laboratoriach. Dzięki temu będzie można ustalić m.in. przybliżony wiek, wzrost, płeć, być może przyczynę śmierci, zmiany zwyrodnieniowe osób, które żyły

kilkaset lat temu w ówczesnym Rypinie.

– Szczególnie istotne dla badań nad historią i kulturą wczesnośredniowiecznego pierwszego Rypina oraz międzyrzecza Wisły, Drwęcy i Skrwu jest odkrycie cmentarzyska z tego okresu. Jego lokalizacja pozostawała do niedawna niepewna, a badania koncentrowano na grodzisku i osadach. W tym roku wykopaliska prowadziliśmy w miejscu, w którym kilka lat wcześniej znaleźliśmy pochówki wczesnośredniowieczne oraz ślady osady pradziejowej sprzed dwóch i pół tysiąca lat. Groby datujemy na XI-XII wiek. Te pochówki były dokonywane już w obrządku chrześcijańskim. Ciała nie były spalane, jak to robili pogańscy Słowianie. Cały czas szukamy kolejnych mogił, żeby określić zasięg tery-

torialny tego miejsca spoczynku i pozyskać jak największą bazę danych dotyczącą populacji zamieszkującej pierwszy Rypin we wczesnym średniowieczu. Cmentarz ów rozwijał się w czasie i przestrzeni. Każdy zaobserwowany w jego obrębie pochówek jest zdarzeniem religijnym, społecznym, a także chronologicznym. Oznacza to, że na podstawie dalszych badań niewykluczone będzie wydzielenie fazy początkowej z najstarszymi grobami oraz określenie dynamiki i rozwoju terytorialnego nekropolii. Poznanie struktury biologicznej populacji ludzkiej pochowanej na stanowisku w Starorypinie Prywatnym, ich statusu majątkowego i specyfiki wierzeń wymaga podjęcia dalszych badań nie tylko ze względów poznawczych, a też konserwatorskich, bowiem

teren ten jest bardzo narażony na zniszczenie w wyniku intensywnych prac rolniczych oraz nielegalnego wybierania żwiru i piasku – tłumaczy dr Lewandowska.

Odkrycie nekropolii w Starorypinie Prywatnym i jej planowe badania to absolutny fenomen na ziemi dobrzyńskiej, który dostarcza bardzo ważnych informacji o populacji wczesnośredniowiecznej żyjącej na tym obszarze, uważa archeolożka. Tego typu stanowiska na ziemi dobrzyńskiej są rzadkością.

W przygotowaniu jest kolejna publikacja pod redakcją dr Jadwigi Lewandowskiej dotycząca zespołu osadniczego w pierwszym Rypinie, czyli miejscu, gdzie kilkaset lat temu przodkowie współczesnych mieszkańców miasta znaleźli swoje miejsce do

życia. Książka jest aktualnie recenzowana. W grudniu tego roku będzie miała miejsce konferencja naukowa podsumowująca przedsięwzięcie „Stary Rypin. Wczesnośredniowieczna perła międzyrzecza Wisły, Drwęcy i Skrwu”

– Nasze prace badawcze spotykają się z dużą życzliwością władarzy, samorządowców oraz mieszkańców Starorypin Prywatnego i Rypina. Realizacja przedsięwzięcia jest możliwa dzięki wsparciu przede wszystkim Biogazowni Rypin, dotacjom wojewódzkiego konserwatora zabytków w Toruniu i pomocy Urzędu Miasta Rypina oraz Urzędu Gminy Rypin. Nieocenione jest też wsparcie burmistrza Pawła Grzybowskiego i wójta Janusza Tyburskiego – dodaje dr Lewandowska.

Tekst i fot. (jd)

Stawiają na kolejne drogi

GMINA WĄPIELSK ▶ Mieszkańcy Kiełpin mają duże powody do zadowolenia. Pod koniec sierpnia oficjalnie oddano do użytku 2,5-kilometrowy odcinek nowej drogi w ich wsi

W uroczystości otwarcia drogi uczestniczyli: wiceminister rolnictwa Anna Gembicka, wicewojewoda Józef Ramlau, asystent europosła Kosmy Złotowskiego – Wojciech Retecki, przedstawicielka poseł Joanny Borowiak – Helena Baranowska, manager BGK Operatora Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład Marzena Łukowska, wójt gminy Wąpielsk Dariusz Górski, prze-

wodniczący rady gminy Tomasz Czajkowski, radna z Kiełpin Małgorzata Barwińska, ksiądz Stanisław Bednarski oraz sołtys sołectwa Kiełpiny Grzegorz Bełlejewski.

Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni jezdni o szerokości 5 metrów i poboczy o szer. 0,75 m, wykonanie zjazdów do posesji i na pola uprawne oraz oznakowania pionowego.

W ramach inwestycji zamontowano drogowe lampy hybrydowe oraz przebudowano skrzyżowania z drogą gminną i drogami powiatowymi. Przebudowa drogi kosztowała ponad 1,7 mln zł, ale gmina otrzymała 95-procentowe dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych.

(AdWo),
fot. UG Wąpielsk

Gmina Rypin

Pożegnali koleżanki z pracy

Pod koniec sierpnia na zasłużoną emeryturę przeszły dwie pracownice Urzędu Gminy Rypin.

Z tej okazji została zorganizowana uroczystość, podczas której wójt Janusz Tyburski oraz pozostali pracownicy podziękowali urzędnicom za pracę na rzecz mieszkańców gminy. Małgorzata Czajkowska pracowała w Urzędzie Gminy Rypin od kwietnia 1987 roku. Zajmowała kolejno stanowiska: inspektora do spraw budowy i modernizacji dróg, inspektora do spraw księgowości budżetowej, a od stycznia 2007 roku skarbnika gminy. Z kolei Grażyna Wysakow-

ska od kwietnia 2004 roku pracowała na stanowisku inspektora do spraw księgowości budżetowej. Pełniła także funkcję głównej księgowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowalkach.

(AdWo), fot. nadesłane

Region/Kraj

Nasz plan dla wsi

Komisja Europejska zatwierdziła przygotowany przez Polskę Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. To ponad 25 mld euro dla polskiego rolnictwa.

Polska jest wśród siedmiu krajów członkowskich UE, które jako pierwsze uzyskały akceptację Komisji Europejskiej dla swoich Planów Strategicznych. Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (PS WPR 2023–2027) jest dodatkowym elementem pewności i stabilności dla gospodarstw rolnych, niezależnie od sytuacji międzynarodowej.

O planie

Zatwierdzony Plan Strategiczny dla WPR 2023–2027 jest pierwszym planem przygotowanym w oparciu o zreformowaną Wspólną Politykę Rolną. Zwiększone zostały wydatki na klimat, środowisko i dobrostan zwierząt oraz wprowadzono nowy rodzaj płatności bezpośrednich, którym są ekosche-

maty. Po raz pierwszy programowaniem wieloletnim objęto I filar WPR. W Planie przewiduje się też nowe możliwości tzw. interwencji sektorowych, w tym promocję działań grupowych ze środków I filara oraz wzmocnienie roli postępu technologicznego i innowacyjności, dla wsparcia coraz istotniejszych doradztwa i nauki (AKIS).

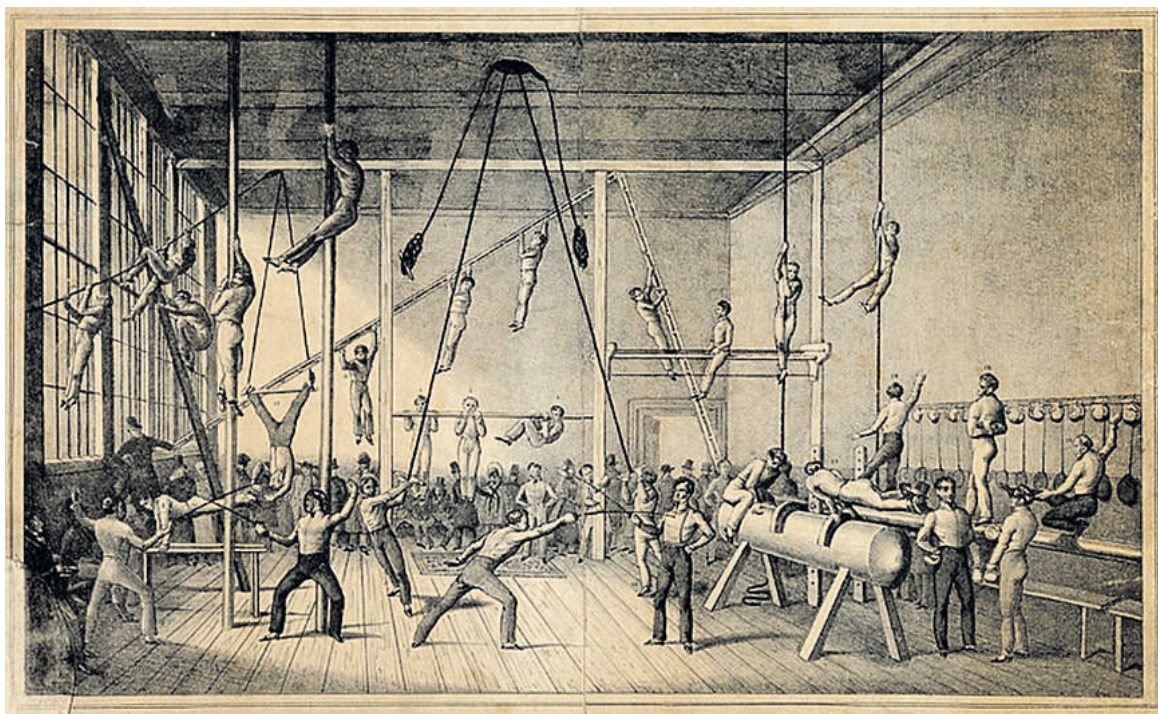
Wsparcie w ramach Planu

Przewidujemy uruchomienie wsparcia w ramach Planu Strategicznego WPR od 2023 r. Będzie ono realizowane ze środków pochodzących z UE, w kwotach: 17,3 mld euro w ramach I filara WPR, 4,7 mld euro w ramach II filara WPR oraz ponad 3,2 mld euro w ramach środków krajowych.

(AdWo)

Ciemna strona pięknego sportu

XIX/XX WIEK ▶ Gimnastyka była częścią nowożytnych igrzysk olimpijskich od ich początku, czyli Aten w 1896 roku. Za tę piękną dyscypliną kryją się smutne i czasem przerażające historie

Gimnastyka jako sport istniała jeszcze przed igrzyskami w Atenach. Była elementem służby wojskowej, działały także kluby sportowe bazujące na gimnastyce. Na naszych ziemiach największym klubem było Towarzystwo Gimnastyczne Sokół. Jego członkowie zapisali piękną kartę w historii walk o niepodległość Polski. Podczas pierwszych igrzysk w 1896 roku występowali wyłącznie mężczyźni. Kobiety w gimnastyce zaprezentowały się dopiero w 1928 roku. W Polsce gimnastyka była drogą do trenowania w sobie siły, wdzięku i zdrowia, ale w Związku Radzieckim stała się bronią propagandową.

W 1923 roku w Piotrogradzie powstała szkoła gimnastyki, której nauczyciele korzystali z francuskich wzorców i podręczników. Zdanie takiej szkoły i zostanie trenerem gimnastyki wymagało bycia ekspertem w gimnastyce, szermierce, pływaniu, anatomii, pedagogice, psychologii. Wkrótce Rosjanie stali się mistrzami gimnastyki, ale ich sukcesy miały swoją cenę. Najsmutniejszy los spotkał młodzieńką Yelenę Muchinę, która w 1978 roku została mistrzynią świata.

Yelena była sierotą i od

najmłodszych lat została wciągnięta w wir bardzo trudnych treningów gimnastycznych. Początkowo była ignorowana przez trenerów. Była niska i różniła się od swoich koleżanek o łabędzych szyjach i długich ramionach. Czas pokazał, że właśnie taka sylwetka ma przyszłość w gimnastyce. Yelena w 1978 roku pokonała samą Nadie Comanecchi – słynną rumuńską gimnastyczkę. Muchina miała wszystko, by zostać mistrzynią olimpijską. Niestety miała także zbyt ambitnego trenera, który chciał, by wykonała salto Thomasa. Była to figura wykonywana w męskiej gimnastyce. Muchina zauważyła, że wykonanie salta jest ekstremalnie niebezpieczne. Wymagało siły i wysokości. Mężczyznom łatwiej było je wykonywać.

W 1979 roku Muchina złamała nogę podczas jednego z treningów. Do igrzysk pozostał rok. Noga nie zrosła się dobrze. Zawodniczka narzekała na swój chód, ale lekarze i trenerzy wypychali ją do treningów. Trzy tygodnie przed igrzyskami, podczas jednego z treningów Muchina próbowała wykonać salto Thomasa. Upadła, skręciła kark i została sparaliżowana. Działacze i trenerzy umyli ręce. Zawodniczka otrzymała jako zadość-

uczynienie orderu. Słynne salto Thomasa zostało zakazane ostatnio także dla męskich gimnastyków. Muchina zmarła w wieku 46 lat.

Przytoczona historia nie jest jedyną tragedią. Amerykanka Julissa Gomez zmarła na skutek obrażeń po jednym ze skoków. Miała 18 lat. Był rok 1988. Rok później jeden z sędziów powiedział zawodniczce Christy Henrich, że jest zbyt otyła. W wyniku tego zawodniczka wpadła w anoreksję i zmarła sześć lat później na niewydolność wielonarządową. Miała 22 lata i ważyła tyle samo kilogramów. Później na kanwie jej historii powstała książka „Małe dziewczynki w pięknych pudełkach”.

Lista poważnych kontuzji oraz śmierci jest wiele dłuższa. Gimnastyka pozostaje sportem ekstremalnie trudnym, na granicy wydolności ludzkiego organizmu. Iskierką nadziei jest zachowanie amerykańskiej multimedalistki Simone Biles, która podczas igrzysk w Tokio przeżyła załamanie nerwowe, ale nie dążyła na siłę do startu. – „Przyjechałam na halę i wiedziałam, że mentalnie mnie tu nie ma. Nie ufam już sobie, musiałam zostawić walkę koleżankom” – powiedziała zawodniczka.

(pw)

XIX wiek

Pszczelarski renesans

W XIX wieku pszczelarstwo na naszych terenach przeżywało kryzys, ale w kluczowym momencie pojawili się pasjonaci, którzy wyciągnęli je ze skrajnej przepaści.

Na terenach ziemi dobrzyńskiej pszczelarstwo było dawniej dobrze rozwinięte. Sprzyjały temu rozległe lasy. Niestety z biegiem lat i wieków lasy były wycinane, a bartnictwo zaczęło zanikać. Mała także zapotrzebowanie na miód pitny, ponieważ szlachta przerzucała się na importowane wina. Kiedy lipnowskie trafiło do zaboru pruskiego w XVIII wieku, rząd nakazał usunięcie barci z lasów, ponieważ stanowiło to zagrożenie pożarowe.

Od tego czasu ule utrzymywano przy gospodarstwach i majątkach ziemskich. Stosowano proste ule zwane koszkami. Wykonywano je ze słomy. Kolejnym ciosem, który

niemal wybił dobrzyńskie pszczelarstwo, był wynalazek stearyny. To z niej wykonywać zaczęto świece, a popyt na pszczeli wosk zmalał. Kiedy wybuchło powstanie styczniowe, władze rosyjskie ukarały za pomoc powstańcom kościół. Ograniczono m.in. prawa proboszczów do uprawy ziemi. Dzięki temu na wielu plebaniach zaczęto inwestować w pasieki.

W Lipnie XIX-wiecznym prekursorem pszczelarstwa był Henryk Świąciecki. Zastąpiono stare ule kłocowe i koszki. Zaczęto stosować nowoczesne metody, o których czytano w prasie fachowej.

(pw)

XX wiek

Złotousty ksiądz

Proboszcz ze Srebrnik pod Kowalewem – ks. Feliks Bolt w okresie największej germanizacji był człowiekiem, który nie bał się władz niemieckich, organizował wiece, zebrania i polskie organizacje. W 1906 roku walczył o to, by polskie wsie nie były przejmowane przez niemieckich kolonistów.

Ksiądz Bolt postanowił wystąpić w Kowalewie, w sali znanego mieszczanina Przybylszewskiego. Na sali zebrał się komplet osób. – Kto z własnej winy zaprzepaści ziemię, przestaje być członkiem rodziny polskiej. Dzisiaj niestety nie każdemu ziemia jest świętą. Wiele mógłby się niejedną uczyć od tych murzynów, którzy swych upalnych zagonów bronią do ostatniego tchu odrzucając kulturę niemiecką jako im obcą – grzmiał proboszcz ze Srebrnik.

Na początku XX wieku u gospodarzy w Kowalewie i okolicach pojawili się agenci niemieckiej komisji kolonizacyjnej. Namawiali ludzi do sprzedaży

gospodarstw. Oferowali świetne pieniądze, czasem posuwali się do zmyślnego szantażu. Ludziom trudno było odmawiać. Po kilku latach niektóre wsie, np. Ostrowite, nabrały niemieckiego charakteru. Ksiądz Bolt podczas wiecu rzucił widzom mapę wydaną przez Niemców. Powiat wąbrzeski był drugim najbardziej zniemczonym przez komisję kolonizacyjną.

Taktyką kolonizatorów było także budowanie w każdej zakupionej wsi przynajmniej jednej restauracji. Było to miejsce spotkań, ale także alternatywa dla kościoła.

(pw)

Ostatnia Piastówna

POSTAĆ ▶ W poprzednim numerze naszego tygodnika pisaliśmy o jednych z ostatnich Piastów, którzy rządili w Cieszynie – Fryderyku Wilhelmie i Elżbiecie Lukrecji – w XVII wieku. Tym razem przedstawiamy historię księcia legnicko-brzeskiego Chrystiana, jego syna Jerzego Wilhelma oraz córki Karoliny Piastówny

Zmarł w wieku 15 lat i był ty samym ostatnim męskim przedstawicielem Piastów

Zmarła w 1707 roku jako ostatnia Piastówna

Jerzy Wilhelm urodził się na zamku w Oławie 29 września 1660 roku. Jego ojciec – Fryderyk Wilhm, który spędził wiele lat na emigracji w Rzeczypospolitej podczas wojny trzydziestoletniej, a po abdykacji Jana Kazimierza myślał o ubieganiu się o tron Polski, chciał początkowo nadać synowi imię Piast, jednak sprzeciwiło się temu duchowieństwo kalwińskie, utrzymując, że odczytano by to jako nawrót do pogaństwa. Ojciec jednak dbał o to, aby syn mówił po polsku i nosił polskie szaty.

Jerzy Wilhelm wobec śmierci w 1663 i 1664 swoich stryjów Jerzego III Brzeskiego i Ludwika IV Legnickiego został jedynym spadkobiercą ojca w rozległym w dalszym ciągu księstwie legnicko-brzeskim. W związku z tym od młodych lat odbierać zaczął staranne wykształcenie. Nad jego wychowaniem czuwali marszałek legnickiego dworu Fryderyk Bohme oraz lekarz Henryk Martini. Młody książę wyniósł z tego pierwszego okresu edukacji doskonałą znajomość języków: niemieckiego, francuskiego i łaciny (potrafił jednak porozumieć się także po włosku, hiszpańsku i po polsku), próbowano też zainteresować ostatniego Piasta teologią, filozofią i retoryką.

W roku śmierci ojca (1672)

Jerzy Wilhelm został wysłany przez matkę na studia do Frankfurtu nad Odrą, w tym czasie odwiedził dwór elektora Brandenburgii. Nauki jednak nie ukończył. Przeszkodą stała się tutaj niechęć protestanckich stanów legnicko-brzeskich do przedłużającej się regencji matki księcia, Ludwiki, wspierającej coraz bardziej otwarcie przybywających na dwór katolików (prawdziwym skandalem stała się sprawa poślubienia przez starszą siostrę księcia Karolinę katolickiego arystokraty z rodu Holstein-Sonderburg-Wiesenburg).

Do formalnego przejęcia władzy doszło 14 marca 1675 roku, gdy Jerzy Wilhelm na dworze cesarza Leopolda I w Wiedniu złożył uroczysty hołd lenny. Ludwika Anhalcka (matka Jerzego) zmuszona przez niechętnych jej poddanych usunęła się do otrzymanej po mężu oprawy wdowiej w Oławie. W 1672 roku ustanowił też Order Złotego Jelenia.

Dobrze zapowiadające się rządy Jerzego Wilhelma przerwał nagły zgon księcia. Powodem śmierci piętnastoletniego Piasta była silna gorączka, jakiej nabawił się na polowaniu, na które udał się pomimo niewyleczonej ospy. Stało się to w Brzegu 21 listopada 1675 roku. Książę został pochowany w kościele Świętego Jana w Legnicy. Księstwo legnicko-brzeskie wobec śmierci Jerzego

Wilhelma stało się częścią domeny cesarskiej i to pomimo zgłoszenia pretensji do spadku ze strony stryja Jerzego Wilhelma – Augusta hrabiego Legnickiego. Wołów do 1680 pozostał w rękach Ludwiki Anhalckiej. W 1707 zmarła jej córka Karolina, ostatnia Piastówna.

Karolina była najstarszą córką Chrystiana Legnickiego i Ludwiki Anhalckiej. Urodziła się 2 grudnia 1652 roku na zamku w Brzegu. Rodzice nadali jej imię, którym nikt poza nią w dynastii Piastów nie został wcześniej ani później obdarzony. Jej chrzest odbył się 1 stycznia 1653 roku. Ojcem chrzestnym miał być senior dynastii Jerzy Rudolf, jednakże już w czasie jej narodzin był on na tyle poważnie chory (zmarł 14 stycznia 1653 roku), że na uroczystości musiał go zastąpić stryj Karoliny, Ludwik IV.

W czasie swej młodości Karolina była świadkiem samodzielnego rządów ojca. W 1653 po śmierci Jerzego Rudolfa współrządzający księstwem brzeskim Jerzy III, Ludwik IV i Chrystian odziedziczyli po nim księstwo legnickie, a następnie podzielili między sobą całą dzielnicę. Najmłodszemu, Chrystianowi przypadła najbardziej uboga część księstwa, mianowicie księstwo wołowskie z Oławą. Jednakże w 1664 po zgonach starszych braci oj-

ciec Karoliny zjednoczył pod swym panowaniem całość ziem księstwa legnicko-brzeskiego. Rządził nim do 1672, kiedy zmarł, pozostawiając je jedynemu żyjącemu synowi, Jerzemu Wilhelmowi.

Rodzice Piastówny zapewnili jej gruntowne wykształcenie i wychowanie w duchu surowego kalwinizmu. Kilka miesięcy po śmierci ojca Karolina poślubiła Fryderyka von Schleswig-Holstein-Sondenburg-Wiesenburg z bocznej linii dynastii Oldenburgów (jego prapradziadkiem był król Danii Chrystian III). Małżonek Piastówny wywodził się z katolickiej rodziny. Służył w armii cesarskiej jako pułkownik kirasjerów. Księżniczka legnicka poznała go prawdopodobnie za pośrednictwem jezuitów, będących w otoczeniu jej matki. Powodowana miłością, nie zaś względami dynastycznymi, przyjęła wyznanie katolickie i 14 lipca 1672 roku potajemnie poślubiła swego wybranka, zaś 3 maja, rok później młodzi dynastci wzięli oficjalny ślub. 12 stycznia 1674 rok urodził się ich jedyny potomek, Leopold. Jednakże małżeństwo okazało się nieudane i w sierpniu 1680 za przyzwoleniem cesarza Leopolda I doszło do separacji małżonków. Zgodnie z układem separacyjnym syn Leopold pozostał przy ojcu.

21 listopada 1675 roku

zmarł brat Karoliny, ostatni książę legnicko-brzeski z dynastii Piastów Jerzy Wilhelm. Księżniczka spróbowała przejąć po nim władzę w księstwie. Jednakże cesarz Leopold I, pomimo wyznawania przez nią katolicyzmu, sprzeciwił się tym planom. Jedynie postanowieniem z 14 września 1680 roku zapisał jej dożywotnią roczną pensję.

Karolina zamieszkała w domu książąt legnickich we Wrocławiu. Żyła w samotności, prowadząc pobożne życie i oddając się działalności dobroczynnej. Początkowo pojawiły się projekty wydania jej za mąż za Jakuba Ludwika Sobieskiego, który władał z nadania cesarza Oławą, jednak właśnie z powodu sprzeciwu cesarza do ślubu nie doszło. Karolina Piastówna zmarła 24 grudnia 1707 roku we Wrocławiu. Za sprawą syna Leopolda jej serce złożono w srebrnej urnie w tamtejszym kościele św. Klary (w kaplicy św. Jadwigi). Natomiast ciało spoczęło w klasztorze cysterek w Trzebnicy. Stało się to wbrew woli jej matki, która przygotowała dla niej miejsce pochówku w legnickim mauzoleum, zwanym Piasteum. To miejsce z pełnopostaciowym posągami księżniczki pozostało puste.

Szymon Wiśniewski,
fot. domena publiczna/
internet

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

AGD

Lodówki/Zamrażarki

Pilnie kupię zamrażarkę proszę dzwonić na numer 515-399-931

Nieruchomości

Działki

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506 141 913

Kupię grunty rolne i użytki 576 326 379

Mieszkania

Kupię mieszkanie tanio, jednopokojowe kuchnia, łazienka Wielgie i okolice Tel. 785-775-696

Posiadam do wynajęcia mieszkanie jednopokojowe z kuchnią i łazienką oraz z zachowaniem kaucja zwrotna 1 000 zł. Czynsz 800 zł od 1.09.2022 Tel. 513-401-299

Rolnictwo

Zwierzęta

Knury i maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 725 804 742

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadroź 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam
o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuze 62
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy
w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Ponad 2 mld zł na kontach rolników

REGION ▶ Blisko 332 tys. rolników otrzymało do 29 sierpnia 2,05 mld zł z tytułu pomocy do zakupu nawozów mineralnych. ARiMR rozpoczęła wypłatę pieniędzy 11 lipca

Przypomnijmy, że do 31 maja 2022 r. można było składać wnioski o dopłaty do nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez. Do agencji wpłynęło wówczas blisko 427 tys. wniosków, na podstawie których oszacowano maksymalną kwotę niezbędną do realizacji programu – 3,5 mld zł.

Przypomnijmy, że pula środków na ten cel wynosiła 3,9 mld zł. Oznacza to, że nie bę-

dzie stosowany współczynnik korygujący. Dofinansowanie ma zrekompensować wyższe koszty zakupu nawozów, nabytych między 1 września 2021 r. a 15 maja 2022 r. O taką pomoc mógł ubiegać się jedynie rolnik, który złożył wniosek o przyznanie dopłat bezpośrednich za 2022 rok. Wysokość wsparcia wyliczono w oparciu o dwustopniowy algorytm.

Po pierwsze, pod uwagę brano określonych stawek, któ-

re wynoszą: 500 zł do hektara upraw rolnych (z wyłączeniem traw na gruntach ornych oraz łąk i pastwisk) lub 250 zł do hektara łąk i pastwisk oraz traw na gruntach ornych (z wyłączeniem powierzchni wspieranych w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego). Maksymalna powierzchnia objęta tą pomocą wynosi 50 ha.

Po drugie, obliczano różnicę pomiędzy cenami nawozów w okresie od 1 września 2021 r. do 15 maja 2022 r., a tymi które obowiązywały od 1 września 2020 r. do 15 maja 2021 r. W tym celu potrzebne były dane potwierdzające poniesione koszty. W przypadku nabycia nawozów między 1 września 2021 r. a 15 maja 2022 r. rolnik musiał dołączyć do wniosku kopie faktur, ich duplikaty lub imienne dokumenty księgowe potwierdzające takie zakupy.

Z kolei w przypadku zakupu nawozów od 1 września 2020 r. do 15 maja 2021 r. mogły zostać wyliczone na podstawie średnich stawek opublikowanych przez resort rolnictwa, jeżeli rolnik nie posiadał dokumentów księgowych potwierdzających zakup. W ten sposób obliczano różnicę w cenie tony nawozów w obu okresach. Po jej pomnożeniu przez liczbę ton nawozów zakupionych w terminie 1 września 2021 r. – 15 maja 2022 r. wyliczono wysokość pomocy.

Po porównaniu obydwu kwot – tej obliczonej na podstawie stawek i powierzchni oraz tej wyliczonej na podstawie różnicy w cenach nawozów – określono właściwą stawkę pomocy, którą jest mniejsza z nich.

(AdWo),
fot. archiwum

Region

Wypłacają nadzwyczajną pomoc

ARiMR wypłaca nadzwyczajną pomoc dostosowawczą producentom jabłek oraz producentom trzody chlewnej.

Do 26 sierpnia z tego tytułu trafiło do sadowników blisko 25,6 mln zł, z kolei hodowcy trzody chlewnej otrzymali ponad 89 mln zł.

Pomoc dla producentów jabłek

Od 2 maja do 30 czerwca 2022 r. wnioski o przyznanie wsparcia w ramach mechanizmu „Nadzwyczajna pomoc dostosowawcza” mogli składać producenci jabłek. ARiMR zarejestrowała ponad 2,4 tys. takich wniosków na łączną kwotę ok. 59,36 mln zł. Wynikająca z nich ilość owoców to ok. 198 tys. ton. Agencja prowadzi weryfikację złożonych wniosków, a od początku lipca 2022 r. trwa wypłata tej pomocy.

Do 22 sierpnia do producentów jabłek trafiło 25,6 mln zł. Wsparcie skierowane było do producentów jabłek deserowych II klasy, którzy nie sprzedali ich z powodu ograniczonych możliwości eksportowych, i którzy w okresie od 2 maja 2022 r. do 23 czerwca 2022 r. dostarczyli niesprzedane owoce do zakładów przetwórczych, które zgłosiły się do udziału w tym mechanizmie. Wysokość dofinansowania to 30 groszy do każdego zakwalifikowanego kilograma jabłek, a maksymalna ilość owoców

objęta tym wsparciem – 200 tys. ton.

Pomoc dla producentów świń

Do 15 lipca można było dostarczyć do ARiMR wnioski o „Nadzwyczajną pomoc dostosowawczą dla producentów świń”. O to wsparcie ubiegało się ponad 18 tys. rolników, najwięcej w województwach wielkopolskim – ok. 5,9 tys., kujawsko-pomorskim – 3 tys. i łódzkim – 1,7 tys. Kwota pomocy wynikająca ze złożonych wniosków wynosi ok. 150 mln zł. Trwa weryfikacja złożonych dokumentów, a 4 sierpnia 2022 r. rozpoczęła się wypłata pomocy. Do 26 sierpnia producenci trzody chlewnej otrzymali ponad 89 mln zł.

Przypomnijmy, wysokość dofinansowania do jednej sztuki świń wynosi 80 zł, a producent trzody chlewnej może otrzymać wsparcie do maksymalnie 2000 świń. O pomoc mogli starać się producenci trzody chlewnej, w których gospodarstwach między 1 kwietnia a 30 czerwca 2022 r. urodziły się świnię. Zwierzęta musiały być oznakowane i zgłoszone do systemu IRZ ARiMR do 15 lipca 2022 r.

(AdWo),
fot. ilustracyjne

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski

tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

E-wizyta, czyli bezpiecznie i wygodnie w ZUS

REGION ▶ Sprawy urzędowe w ZUS można załatwić online, bez wychodzenia z domu. Wystarczy umówić się na e-wizytę. W województwie kujawsko-pomorskim ponad 11 tys. e-wizyt już za nami

smartfon, tablet lub komputer z kamerką – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego

Aby umówić rozmowę z ekspertem on-line, wystarczy wejść na stronę www.zus.pl, odszukać zakładkę e-wizyta i kliknąć link „Umów się na e-wizytę”. – Możemy samemu wybrać dogodny termin zdalnego spotkania w dni robocze w godzinach 9.00-14.00. Przed umówioną e-wizytą z pracownikiem ZUS, przypomniemy o jej terminie SMS-em – wyjaśnia rzeczniczka.

E-wizyty nadal cieszą się dużym zainteresowaniem, mimo że w sierpniu odnotowaliśmy nieznaczny spadek e-wizyt w stosunku do lipca. Klienci nadal doceniają tę bezpieczną i szybką formę kontaktu z ZUS. Podczas wideorozmowy mogą załatwić większość swoich spraw związanych m.in. z emeryturami i rentami, prowadzeniem

firmy, wypłatą zasiłków, potwierdzeniem profilu PUE, czy świadczeniami rodzinnymi jak np. 500+. Z e-wizyty mogą również skorzystać osoby z polskim i zagranicznym stażem pracy, które chcą uzyskać informacje na temat emerytur i rent międzynarodowych.

– Nasza usługa dostępna jest też w języku migowym i ukraińskim. Mogą z niej również skorzystać osoby z niepełnosprawnością słuchu, a także niewidzące i niedowidzące. Pomysłeliśmy też o osobach starszych i takich, które wymagają szczególnej opieki. Mogą one skorzystać z e-wizyty w obecności członka rodziny, opiekuna faktycznego lub prawnego. Wystarczy podać jego dane przy rezerwacji e-wizyty – dodaje Krystyna Michałek.

Od 30 października 2020 r. w całym województwie kujawsko-pomorskim zrealizowano ponad 11 tys. e-wizyt. Najczę-

ściej klienci wybierali temat e-wizyty dotyczący zasiłków i zwolnień lekarskich, emerytur i rent oraz firm i pracowników. Z tych porad skorzystało odpowiednio 2,9 tys., 2,8 tys. i 2,7 tys. osób. Z kolei 2,3 tys. osób było zainteresowanych Platformą Usług Elektronicznych (PUE) ZUS i świadczeniami rodzinnymi z ZUS jak np. 500+.

Liczba umówionych wizyt jest zdecydowanie większa, bo sięga niemal 18,5 tys. Jednak 2,6 tys. zarezerwowanych spotkań zostało anulowanych, a 4,5 tys. porzuconych, gdzie klient nie nawiązał kontaktu z naszym ekspertem, ani nie odwołał e-wizyty. Jeśli coś nam wypadło i nie możemy skorzystać z wideorozmowy, pamiętajmy, aby ją anulować. Można to zrobić, klikając link, który otrzymaliśmy mailem. W ten sposób ktoś inny będzie mógł skorzystać.

(red),
fot. ZUS

– Nie trzeba przychodzić do ZUS, by załatwić swoje sprawy. Zachęca klientów do kontaktu przez wideorozmowy. Wystarczy mieć dostęp do internetu, czy też

Region

Jakie błędy najczęściej popełniają rodzice?

Większość rodziców i opiekunów złożyła już wniosek o świadczenie 300 plus z programu „Dobry Start”. Na ich konta trafiło już ponad miliard złotych. W województwie kujawsko-pomorskim w ramach programu ZUS wypłacił 59,8 mln zł.

Wnioski o świadczenie 300 plus z programu „Dobry Start” ZUS przyjmuje od lipca. – Jeśli rodzic złożył poprawnie wypełniony wniosek w lipcu lub sierp-

niu i dołączył do niego wszystkie niezbędne dokumenty, to ma gwarancję wypłaty świadczenia nie później niż do końca września – informuje Krystyna

Michałka, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Tylko do końca sierpnia w całym województwie kujaw-

ska-pomorskim do ZUS wpłynęło elektronicznie **163,5 tys.** wniosków o świadczenie 300 plus na **229,3 tys.** dzieci. Kwota wypłaconych jak dotąd świadczeń w regionie wyniosła **59,8 mln zł.**

Rodzice, którzy jeszcze nie złożyli wniosku, mogą to zrobić do 30 listopada wyłącznie elektronicznie – za pomocą Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS, bankowości elektronicznej lub portalu Emp@tia. Jeżeli wniosek zostanie złożony we wrześniu, październiku lub listopadzie to pieniądze trafią na konto w ciągu dwóch miesięcy od złożenia wniosku.

ZUS przypomina, że jakkolwiek nieprawidłowość we wniosku o świadczenie 300 plus wymaga dodatkowej weryfikacji i przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego z klientem, co to wydłuża czas rozpatrzenia wniosku.

Najczęściej popełniane błędy to: nieprawidłowy PESEL

dziecka, błędny numer rachunku bankowego, kilka wniosków złożonych na to samo dziecko. – Zdarzają się również sytuacje, że oboje rodziców wnioskuje o świadczenie na to samo dziecko. Do wniosków nie są dołączane wymagane dokumenty albo są one niewłaściwe, czasami dołączane są niepotrzebnie – wyjaśnia rzeczniczka.

Jeśli w sprawie jest konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego z klientem, na profilu PUE ZUS klienta zamieszczamy wezwanie z prośbą o uzupełnienia wniosku. O wystawieniu takiego wezwania informujemy naszego klienta poprzez sms i wiadomość wysłaną na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku. Niestety wielu rodziców nie reaguje na wezwanie. Brak odpowiedzi zwrotnej skutkuje tym, że świadczenie w dalszym ciągu nie może zostać przyznane.

(red), fot. ZUS

Policjanci na... pikniku

GMINA WĄPIELSK ▶ Rypińscy policjanci uczestniczyli w pikniku bezpieczeństwa, gdzie znakowali rowery. Podczas spotkania z mieszkańcami gminy Wąpielsk rozmawiali także o obowiązujących przepisach związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym

W miniony piątek (2.09.22) policjanci uczestniczyli w Pikniku Bezpieczeństwa i Profilaktyki zorganizowanym przez Gminę Wąpielsk. Podczas spotkania z mieszkańcami rozmawiali o bezpieczeństwie na dro-

dze i przypominali zasady ruchu drogowego zwłaszcza dotyczące pieszych i rowerzystów.

– Podczas rozmów mundurowi poruszali również problemy związane z nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem zakaza-

nych substancji, po które sięgają coraz młodsze osoby. Ponadto policjanci udzielali odpowiedzi na nurtujące pytania dotyczące obowiązujących przepisów prawnych. Można było się także dowiedzieć, co trzeba zrobić, by

wstąpić do policji – podaje KPP Rypin.

Podczas pikniku można było także oznakować swój rower. Znakowanie polega na naniesieniu na ramę oznaczenia, które następnie jest rejestrowane

w policyjnej bazie „Rower”. Ma to na celu przede wszystkim odstraszyć potencjalnego złodzieja oraz ułatwić odnalezienie utraconego jednośladu.

(red), fot. KPP Rypin

Gmina Rogowo

Uczniowie chętnie czytali

Narodowe Czytanie to akcja, nad którą patronat objęła para prezydencka. W 2022 roku organizowana jest po raz jedenasty.

Na lekturę tej edycji wybrano „Ballady i Romanse” Adama Mickiewicza, które stanowią pier-

wotnie główną część pierwszego tomu poezji naszego wieszcza. We wtorek 6 września uczniowie

klas 7-8 SP Sosnowo wraz z polonistką Elżbietą Szarszewską po raz kolejny włączyli się w akcję

czytania, która przypada 3 września. We współpracę w realizację akcji z wielkim entuzjazmem i za-

angażowaniem włączyły się Monika Stasiak i Małgorzata Pusa.

(red), fot. GBP Rogowo

Lech ograł Elanę w Toruniu!

Teraz Sparta

PIŁKA NOŻNA ▶ To spory sukces rypinian, bo Elana uchodzi za jednego z faworytów rozgrywek. Lech pokonał na wyjeździe torunian 2:1 i awansował na szóste miejsce w tabeli czwartej ligi. Czy to już znak lepszych czasów dla rypińskiej piłki?

Mecz w Toruniu zapowiadał się jako bardzo trudny i pierwsza połowa to potwierdziła. W 10. minucie zawodnik Elany uderzył, ale daleko od bramki Lecha. W 16. minucie próbowali ponownie gospodarze, lecz strzał jednego z nich był niecelny. W 27. minucie Kowalski zza pola karnego uderzył prosto w bramkarza Elany. Cztery minuty później Żelazny próbował przelobować z rzutu wolnego bramkarza miejscowych, ale jego strzał był niecelny. W 41. minucie po faulu w polu karnym Rozpierskiego i rzucie karnym dla gospodarzy było 1:0. Pierwsza połowa ze wskazaniem dla naszych przeciwników zakończyła się takim właśnie wynikiem.

Druga połowa to popis Lecha. W 62. minucie Moszczyński uderzył jeszcze obok bramki. Trzy minuty później gracz Elany strzelił obok słupka. W 70. minu-

cie Żelazny groźnie uderzył głową, ale piękną obroną popisał się gołkiper Elany! Minutę później po asyście Dąbrowskiego strzelił Dormowicz na 1:1, rypinianie dopięli swego. A to nie koniec,

bo w 80. minucie w zamieszaniu podbramkowym Żelazny strzelił na 1:2! W końcówce meczu strzał gracza Elany minął naszą bramkę minimalnie, a w kolejnej sytuacji pod bramką torunian, po dobrej

akcji, Zieliński strzelił prosto w bramkarza! Tu powinien paść trzeci gol dla Lecha.

Dzięki tej wygranej Lech awansował na szóste miejsce w tabeli IV ligi z 9 punktami na

koncie. Sytuacja w tabeli jest tak wyrównana, że każda kolejna wygrana może oznaczać awans na podium. Szansa, ale i trudna przeprawa przed Lechem w najbliższej kolejce. Derby ze Spartą Brodnica rozegrane zostaną nietypowo, bo już w środę 7 września (po zamknięciu wydania CRY). O wyniku tego meczu poinformujemy w kolejnym wydaniu naszego tygodnika.

Elana Toruń - Lech Rypin 1:2 (1:0)

Gole dla Lecha: Dormowicz 71'; Żelazny 80'

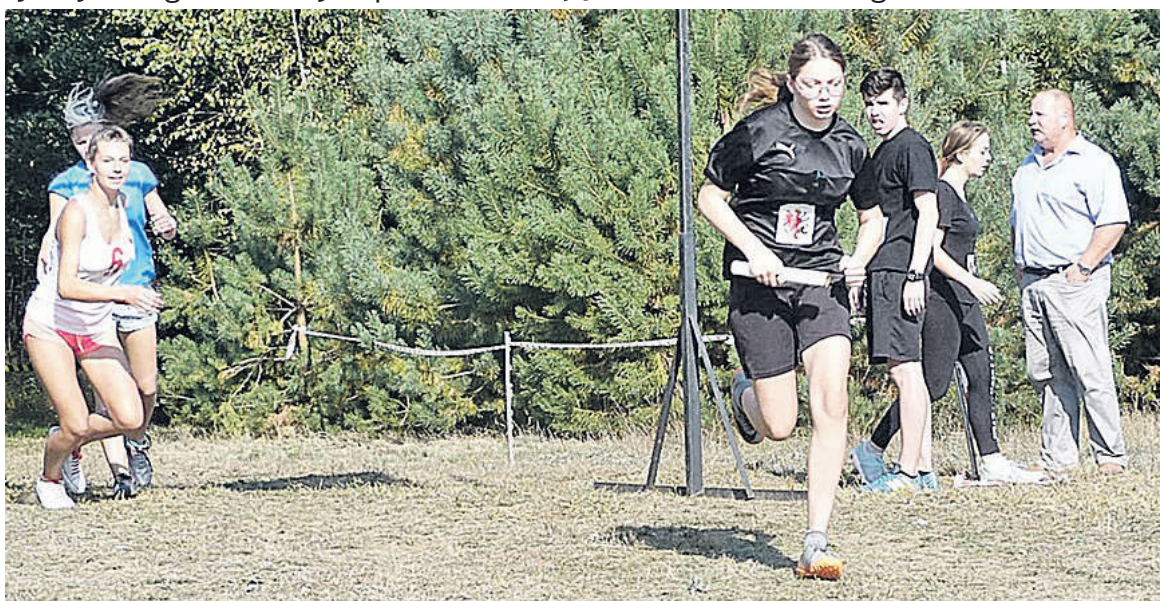
Skład: Ambrochowicz - Dormowicz (Banasiak), Dąbrowski, Żelazny, Baranowski, Narewski (Zieliński), Moszczyński, Rozpierski, Lewandowski (Krajewski), M. Trędewicz, Kowalski (J.Trędewicz).

(ak),
fot. Lech Rypin

Wydarzenie

Pobiegij w słusznej sprawie

Do 22 września można zgłaszać 5-osobowe drużyny do udziału w biegu charytatywnym organizowanym przez Fundację PKO Banku Polskiego.

– PKO Bieg Charytatywny to ogólnopolska inicjatywa, która pod hasłem „Pomagamy z każdym krokiem” odbywa się na stadionach lekkoatletycznych w 12 miastach w całej Polsce – informują organizatorzy. W tym roku jednym z tych 12 miast jest Rypin. Środki z opłat startowych i ewentualne dobrowolne datki, które można przekazywać na konto Fundacji PKO Banku Polskiego nr 10 1020 1068 0000 1302

0282 5065, zostaną przeznaczone na wsparcie psychologiczne dzieci z domów dziecka.

– W dobie pandemii, inwazji nowych technologii oraz wojny na Ukrainie, dzieci i młodzież coraz częściej zmagają się z zaburzeniami natury psychicznej, dlatego też specjalistyczna pomoc oraz opieka w tym zakresie są ważną i pilną potrzebą – uważa fundacja.

Zawody zostaną rozegrane

24 września. Bieg główny ruszy o godz. 10.00, a o 12.00 zacznie się bieg młodych, w którym wezmą udział dzieci do 13. roku życia. W biegach wystartują pięcioosobowe drużyny, które przez godzinę będą pokonywały kolejne okrążenia stadionu. Każdy sportowiec musi przebiec co najmniej jedno okrążenie długości 400 metrów. Młodsze dzieci pobiegą na dystansie 100 lub 200 metrów. Opłata startowa za

udział w biegu wynosi minimum 50 zł od drużyny dorosłych i 25 złotych od drużyny dzieci. Można wpłacać więcej, gdyż jest to akcja charytatywna. Rejestracja online zostanie zamknięta na 2 dni przed terminem biegu lub po wyczerpaniu limitu miejsc w danej lokalizacji. W przypadku dostępności wolnych miejsc możliwa będzie rejestracja na stadionie w dniu biegu.

Zapisywać się na 6. PKO Bieg

Charytatywny można na stronie: pkobiegharytatywny.pl. Liczba miejsc jest ograniczona. W rypińskim biegu pobiegnie Sebastian Chmara, halowy mistrz świata i Europy w siedmioboju z 1998 roku.

Zawodnicy zapisani na 6. PKO Bieg Charytatywny otrzymają pakiet biegowy składający się z koszulki, wody i batonika.

Tekst i fot.
(jd)